

at de ikke tilstrækkeligt toge Hensyn til de Udtalelser, den ærede Justitsminister fremsatte derom. Den høitærede Justitsminister sagde, og det er netop ogsaa min Tanke, at naar vedkommende Sagsfører blot renoncerede paa al Betaling af det Offentlige, skulde han med Fornøielse blive bestilt udenfor sin Lur af en Part. Dermed er hele Banstøreligheden løst, og saa kan man gaa ind paa Spørgsmaalet. I det Dieblit, at en Sagsfører er villig til at føre en Sag og frasiger sig Salær hos det Offentlige, mener jeg ikke, der er den ijerne Betænknelighed ved at lade § 3 blive staaende omtrent, som den staar. I modsat Fald indrømmer jeg, at hvad der fremkom fra det ærede kongevalgte Medlems Side, har en hel Del paa sig. Jeg kan dog ikke sige som han, at en Sagsfører ikke er stillet saaledes som en Embedsmand, saa at han som denne ikke skulde kunne tage imod, hvad der aldes frivilligt bydes ham. Det er netop de Ord, han brugte; i de Ord „aldeles frivilligt“ ligger hele Knuden. Naar man altid var vis paa, at det var frivilligt, at Taltale, naar Sagen var særdig, kom og forærede Sagsføreren Noget, var der Intet at sige derom; men det kan let komme frem paa den Maade, at den Paagjældende betragter det som en Slags Forpligtelse for sig til at møde med et Extra-Honorar. Vi have jo hørt, der fortælles Exempler, hvor det endog saa har været meget vanskeligt for Vedkommende at skaffe Penge til Sagsføreren, og det er det, man skal undgaa. Hvis jeg vilde være enig med det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Jessen), om at man skulde blive staaende for de overordnede Retters Vedkommende ved de nugældende Bestemmelser, saa behøvedes efter min Mening Lovforslaget slet ikke; thi jeg har ikke den Frygt som han for, at Loven vil blive en Benefice-Forestilling for samtlige Sagsførere i hele Landet. Jeg tror, hvad Sagsførerne ved Underretterne angaar, at deres Stilling og Betaling akkurat vil blive de samme, som de nu ere. I og for sig har man jo nu Lov til at vurdere Arbejdet til sin fulde Værdi, og det er meget wijs, hvorledes Forholdet, naar dette Lovforslag bliver til Lov, vil udvikle sig. Der vil jo gennem de overordnede Retter danne sig en Praxis akkurat som nu. Den ærede Landhingsmand, som jeg nævnte, erklærede, at han var aldeles ueng med mig om, hvorvidt den i § 1 omhandlede Kjendelse skulde være af den Natur, at den burde kunde appelleres, idet han sagde, at En skulde have Ansvar, og dermed burde Sagen være forbi. Den ærede Talers Mening var altsaa den, at naar Dommeren fastsatte Salæret, var der ikke Nogen, som kunde sige Noget derimod. Det staar meget lidt i Konsekvens med det ærede Medlems, som jeg haaber, spørgefulde Ytring om, at Dommerne vilde kappes om at give deres elskede Sagsførere et saa høit Salær som muligt. Jeg behøver ikke at anføre Mere for at vise, at det er klart, at en saadan

Kjendelse ikke bør være affaaeren fra en nærmere Prøvelse. Enten Dommeren giver Sagsføreren for Meget eller for Lidt, synes det ikke, at en saadan juridisk Afgjørelse bør være en Øiesteretsdom. — Den ærede Justitsminister gjorde nogle Bemærkninger med Hensyn til min Udtalelse til § 1. Jeg skal ikke komme ind paa dette noget tvivlsomme Spørgsmaal, men jeg vil blot til den ærede Ministers Oplysning bemærke, at naar jeg spurgte om, hvorledes en Sagsfører skulde honoreres for en enkelt Retshandling udenfor en Domsag gik mit Spørgsmaal egentlig nærmest ud paa, hvilken Ret der skal tilkjende ham Salæret; naar et Thingsvidne bliver optaget i en fremmed Jurisdiktion, skal saa Dommerne i den fremmede Jurisdiktion tilkjende ham Salæret, eller skal han have det under Hovedsagen af den Dommer, der har hele Sagen? Det er et tvivlsomt Spørgsmaal, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa. Den ærede Minister gav mig velvillig Oplysning om, hvor vidt et Beneficium kan antages at strække sig, og han henviste i saa Henseende til en Rancelliskrivelse af 30te Juli 1857. Denne har jeg nu ikke haft Leilighed til at se efter, men den ærede Minister gav en Oplysning, som jeg rent ud sagt vil tilstaa, at jeg aldrig har kjendt før. Jeg vil gjerne give den ærede Minister Ret i, at det maaste forholder sig saa, men jeg tør paastaa, at der er Mange, der ikke vide det, idet den ærede Minister sagde, at et Beneficium tillige indeholdt fri Proces for Execution- og Auktions-Forretninger. Naar det er sagt, tvivler jeg ikke paa, at det er rigtigt; men jeg har aldrig kjendt det før, og jeg er i Tvivl om, at det nogeninde i Praxis anvendes; det vil nemlig sige, at, naar en Part har faaet en Dom over Modparten, skal han tillige have Execution og Auktion afholdt gratis. Jeg forstaaer ikke, hvorledes det i Grunden skulde gaa til, at en Sagsfører istedetfor at beregne sig sit Salær ved Execution og Auktion paa den Maade, som nu er den sædvanlige, skulde have Salæret offentligt. Jeg tror, at det vilde blive en meget særlig Praxis, hvis den blev almindelig.

Jeg takker den ærede Minister, fordi han har svaret mig paa det Spørgsmaal, som ikke umiddelbart hører til denne Sag, nemlig Spørgsmaalet om Ansættelsen af nye Sagsførere, naar de hidtilværende Procuratorer efterhaanden gaa bort; men den ærede Ministers Udtalelse rammende ikke det Spørgsmaal, som jeg fremsatte — jeg har maaste ikke fremsat det tydelig. Den ærede Minister sagde, at der gaas frem efter Sagsførerloven, og deri staar, at, naar en Ret finder, at der ikke er Sagsførere nok til Stede ved Retten til Bestridelse af de offentlige Forretninger, saa bestilles der efter Indstilling af Retten nogle af Justitsministeren. Men det, som jeg egentlig sigtede paa, var alle de Retter, hvor der slet ingen Procuratorer er, og hvor der aldrig har været nogen